

VASSZÉCSENYI Üzenet

ÖNKORMÁNYZATI LAP

IX. évfolyam

2001. december

12. szám

Csempeszkopács millenniumi emlékműve

A millenniumi rendezvények sokaságában elfelejtettünk hírt adni község-szomszédunk műemléki látványosságainak gyarapodásáról. Igaz ez a köztéri műalkotás még nem műemlék, de időben biztosan azzá válik. Az „Eleink” című szoborkompozíció a vasszécsényi kötődésű Módy Péter szobrászművész alkotása. Egy halomsírra emlékeztető mesterséges kis dombra helyezték el a monumentális, háromfigurás mészkő szoborkompozíciót. Az úgynevezett „kunbabákra” rímelő tömörszerű megfogalmazás egy honfoglalás kori magyar családot ábrázol. A süveges, farkocsbá font hajú családfő nyakában már a kereszténységre utaló ereklétartó mellkereszt. A diadémós fejdíszű felesége még keleti típusú áldást-osztó mozdulattal fordul az Árpád-kori templom felé, még gyermekük a latinkereszténység rítusa szerint imára kulcsolja a kezét. A szoborkompozíció hármastagsága szintén a világhírű csempeszkopácsi templom építészeti tagoltságára (torony, hajó, szentély) utal nagyon közvetlen, egyáltalán nem erőltetett módon. A gyönyörű alkotásra joggal lehetnek büszkéek a csempeszkopácsiak, de alkotója révén kicsit mi is.

Honnan kapta nevét a Gyöngyös-patak ? *

Nem messze tőlünk folyik a Gyöngyös-patak. Gyakran tűnődöm, honnan kapta nevét? Nővéremmel kitaláltunk egy mesét. Valamikor élt itt egy híres tudós. Sok minden feltalált már. Elhatározta, hogy most túl tesz minden eddigin. Meg is kereste a kódexet. Sok-sok munkája, kísérletezés után elérte, hogy tárgy átváltozzon arannyá. Egy verőfényes tavaszi napon összehívta a város apraját-nagyját, hogy bemutassa az új találmányát. Am a csodaszer készülése közben nem vette észre, hogy nadragulya helyett útilapufüvet tett bele. A nagy napon hosszú szónoklatot tartott. Amikor azonban a bemutatásra került sor, kudarcot vallott. Az emberek gúnyolódva távoztak. Emberünk dühében a patakba hajította a szert. Ekkor csodálatos dolog történt. A patakban lévő apró kavicsok gyönggyé változtak. A tudós buzgón halászta ki gyöngyöket a patakból. A hírre emberek százai lepték el a vizet. Olyanok is, akik nevettek, gúnyolódtak az előbb. A feltaláló nagyon dühös lett. Átkot szórt a gyöngyökre, hogy változzanak kővé. S láss csodás, így is történt.

Ettől fogva hívják a patakot Gyöngyösnek.

Mukics Gergely

Reguly Antal Általános Iskola Szombathely

* „Kilátás a völgyből”

Vasi Gyermekírók antológiája 2000.

Mikulás jövetele

Csendben érkezik, leteszi ajándékait az ablak közelébe s, ahogy jött, újra elszáll. Izgalommal várja minden gyermek, a jók és a rosszak, a kicsik és a nagyok.

Mert éppen titokzatossága miatt izgalma ő, Szent Miklós püspök, akit a gyermekhit lassan kedélyes Mikulássá változtatott.

Az ősi keresztény néphit egyik legszebb alakjából mesehős lett. Zsebe, tarisznyája tele nagyszerű ajándékokkal: dióval, almával, könyvekkel, ruhával és sok-sok édességgel.

Mikulás a család, a gyerekek jó barátja. Nesztelenül jár, picit zörget az ablaktáblán és azután tovatűnik.

Lucázás

Mielőtt még teljesen kiveszne falunkból ez a régi népszokás, úgy gondoltam az Üzenetben írok róla pár sort.

December 13-án, Luca napjának hajnalán iskoláskorú fiúk szokták járni a faluban az ismerős házakat. Szalmakötegeket készítettek ilyenkor és azokat vitték magukkal, maroknyi kötegekre bontva, hogy minden házhoz jusson. Szabad-e lucázni? – kérdezték a háziaktól. Ha mások még nem előzték meg őket, akkor megengedték nekik. Ilyenkor beléptek a konyhába és mindjárt az ajtó mellé letérdeltek a földre és kicsit meghajolva „kotyolni” kezdte. Zizegve hintették szét a szalmát és ügyeltek arra, hogy az ősi bőségvarázslás szövege és a szalma egyszerre fogyjon el.

A Lucázás szövege faluról falura, tájegységről tájegységre változott. A falubeli változatot a Magyar Népzene-tára 3. kötetéből idézzük:

„Luca, Luca kitty-kotty
Tojjanak a tikjok, lúdjak,
Ülősek legyenek.
Fejszékük, furajuk
Úgy megálljanak a helyibe, mint egy szálfa a tövibe !
Annyi pénzük legyen, mint az égen a csillag !
Annyi tojásuk legyen, mint a földön a kavics !
Annyi zsírtok legyen, mint a kútba a víz !
Olyan vastag szalonnájuk legyen, mint a mestergerenda !
Olyan hosszú kolbászuk legyen, mint a faluhossza !
Luca, Luca Kitty-kotty, tojjanak a tikjok, lúdjak !

A háziasszony a Lucázó szalmájának bűvös erőt tulajdonított, azért rakta az a Lucázó fiúk távozása után a tyúkok fészkébe.

A Lucázást illusztráló képen bátyám, Tóth Árpád látható lucázás közben, valamikor a 60-as évek közepén.

Az ajándékozás művészete

Ki dönti el azt, a régi kérdést: mi nagyobb öröm, adni, vagy kapni? Azt hiszem, ez egyéni, lelki diszpozíció dolga. Az ajándékozásnak legkedvesebb formája, mikor szívünk, lelkünk egész melegségével készítjük el az ajándékot. Az értelemnek és az érzelemnek, az észnek és a szívnek is nagy szerepe van az ajándékozásnál. Nem mindig oly nagyon fontos az ajándék anyagi becse – sőt !

Az ajándék magával viszi az ajándékozó titkos gondolatait. Mily boldogság az, ha a kis holt anyag gondos szeretetet, a más örömein érzett gyönyört, a lélek önzetlen, tiszta virágait viszi magával.

Az, aki a ajándékokat december 24-én kapkodja össze – és nézzük csak a kereskedők forgalmát, a nagy tömeg nem így tesz-e ? – az nem tud igazán ajándékozni. Az ajándékozónak éppen a tervezgetés, válogatás, fontolgatás okoz sok örömet.

Akit igazán szeretünk, annak el akarjuk találni ajándékunkkal a szíve vágát. Nem is oly nehéz mesterség ez. Kis lelki finomság kell hozzá. Egy elejtett szó sokszor elárulja ezt a vágyat. De vigyázzunk az ajándékozással, mert az ajándék sokszor szép emlékek helyett töviseket, haragos, mérges csipéseket ejt a lelkeken.

Kellemetlen érzést kelt, ha valaki erején felüli ajándékot ad. S rosszul esik, ha értételen, ún. mutatós dologgal akarunk tartalmas lelkű embereknek pillanatnyi örömet szerezni. Kellő időben, szerető, megértő szívvel, gondolkodó fővel, természetes egyszerűséggel kell ajándékozni.

Az Üzenet politizál

Észrevételezik többen a Polgármesteri Hivatalnál és a polgármester úrnál. Természetesen elmarasztalólag. Mindez két dologra vezethető vissza. Egyrészt a Lenin utcával kapcsolatos írásomra, másrészt mivel egy alkalommal a Magyar Demokratából idéztem. Vegyük tehát sorra mindkét „problémát”.

Az első cikket azzal a jobbító szándékkal írtam, hogy közösen próbáljunk már szabadulni a kommunizmus kísértése alól. Az emberiség több tízezer éves történetében ugyanis egyetlen „eszme” nem okozott annyi halált, mint a kommunizmus. Ilyen gyilkos eszméket a szívünkben melengetni, még ha személyes életünk évtizedei is köthetők hozzá, nem hasznos. Amennyiben ezt a közös lelkiismeretvizsgálatot nem tesszük meg, semmi jó nem várható az új évszázadtól, az új évezredtől. Mindannyian, akik átéljük, vagy beleszülettünk a kommunizmusba, besározódunk, de mint ahogy Itzés János püspök úr mondta nemrég egy interjúban „nem mindegy hogy hogyan”, a kezünk vagy a hátunk lett sáros. Én azt képviseltem azzal az írással, hogy akárhogyan is lettünk sárosak, próbáljunk kimosakodni a sárból.

A Magyar Demokrata egy közéleti hetilap. Nem egy párt szócsöve, mint a legtöbb lap Magyarországon (pl. Népszabadság, 168 óra – MSZP; Magyar Hírlap, Népszava, HVG, Magyar Narancs, Beszélő – SZDSZ; Magyar Nemzet – FIDESZ; Kisújság – FKGP; Magyar Fórum – MIÉP). A Demokrata a jobboldali pártokhoz áll közel (MKDSZ, FIDESZ, FKGP, MIÉP), de egyik pártnak sincs elkötelezve, ha valahol problémát lát, nyíltan megírja, még ha esetleg ez annak a pártnak a nemtetszését váltja is ki.

A lapot azért idéztem, mert fél évvel korábban jelezte a mostani háborút. (Zárójelben jegyzem meg, hogy a 98-as választások előtt ugyancsak fél évvel korábban a FIDESZ-FKGP koalíciót is jelezte, valamint a MIÉP parlamentbejutását.) Az akkori magyar médiában ezzel is teljesen egyedül volt, mint ahogy a háborús előrejelzésével. Próbálok eligazodni életünk és világunk ellenmondásai közt, ebben segít a Demokrata, de mivel mások ezzel nincsenek – úgy látszik – így, ilyen irányú írásokkal többet nem próbálok rájuk hatni.

Végül is – ki tudja miért? – Vas megye címerállata a STRUCC.

Nincs emberem

Szeretnék mos elmondani egy különleges történetet, egy jó hírt a János evangéliumból (5,1-9)-ből egy olyan emberről, aki nagy csodát élt át. Egy krónikus betegnek az Úr Jézus Krisztussal való találkozásáról van szó.

Jeruzsálem mellett volt egy tó, melyet Bethesdának neveztek. Őt csarnok vette körül, amelyekben sok beteg, vak, béna és nyomorék feküdt.

Napról napra várták a csodás, a víz megmozdulását. Aki ezután elsőnek került a vízbe, az meggyógyult.

Egy béna férfi már 38 éve feküdt ott. Nyilván magányos volt a sok betegtársa között. Évről-évre hiába várta a víz megmozdulását, mindig valami megelőzte. Ő maga nem tudott eljutni, és nem volt embere, aki bevigye a vízbe. Magányos volt nagyon. A többiek épp olyan tehetetlenek voltak.

Nem jó az embernek egyedül lenni, mondja Isten Igéje az 1 Mózes 2, 18-ban.

Amikor Marilyn Monroe meghalt, jobb karja kinyújtva volt. Keze mellett volt a telefonkagyló, amelyből az automata a következő szavakat mondta: „Ez a szám megszűnt, Ez a szám megszűnt.” A kétségbeesett asszonynak, a magányosság döntő órájában nyilván nem volt embere.

Most mondok egy örömhírt. Van egy körzetszám nélküli telefonszám, ami soha nem szűnik meg. Amit mindig lehet hívni. A Zoltároknak 50-15 István Igéje szól ebben a versben. A mindenható Isten bátorít bennünk, hogy élő kapcsolatban legyünk Vele.

„Hívj segítségül engem, a nyomorúság idején! Én megszabadítlak, és te dicsőítesz engem.” Ehhez még telefonra sincs szükségünk. Új életet akar adni.

Valószínű ez a béna ember is magában Istent hívta. Jézus éppen ott járt.

Az Ige; János 5, 1-9.

Ezek után, ünnepük vala a zsidóknak, és felméne Jézus Jeruzsálembe.

Van pedig Jeruzsálemben a Juhkapunál egy tó, amelyet héberül Bethesdának neveznek. Őt tornáca van.

Ezekben fekvék a betegek, vakok, sánták, aszkárosok nagy sokasága, várva a víznek megmozdulását.

Mert időnként angyal száll a tóra és felzavará a vizet; aki tehát először lépett bele a víz felzavarása után meggyógyult, akárminemű betegségben volt.

Vala pedig ott egy ember, aki 38 évet töltött betegségében.

Ezt mind látta Jézus, hogy ott fekszik, és megtudta, hogy már sok idő óta, úgy van; mondá neki; akarsz-e meggyógyulni?

Felelé néki a beteg; Uram nincs emberem, hogy amikor a víz felzavarodik bevigyen engem a tóba; és mire odaérek, más lép be előttem.

Mondá neki Jézus; Kelj fel, vedd fel a te nyoszolyádat és járj!

Jézus a Mindenható Isten erejével cselekszik. Jézus nem csak a beteg test orvosa, hanem a lélek orvosa is, és üdvözítője. Erre csak a mi Urunk Jézus képes; ez az, amit meg is akar tenni, amit napjainkban nekünk akar ajándékozni.

Hívj segítségül engem! **Nagy Emilia**

Nagy János

Keresztöltés*
(A Kinga-énekkar tagjainak)

szállanak derűsen összefort szívekben	kórusban sok bízó énekes látható	tiszta szív néz inti két kéz	dallamok reménnyel a lélek vezényel
--	---	---------------------------------------	--

* A sorok vízszintesen és függőleges is olvashatók.

December karácsony hava

Karácsony havában gyakorold a húst, egyél meleg és hevítő ételeket; nem árt azért a borétek és a jó bor, melyben tárkonygyökeret áztattak, gyömbért, fahéjat és zsályát, a füves lekvár is hasznos; de ne egyél káposztát.

Hogyha Karácsony napja Hold töltére esik, a régiek számítása szerint bő esztendő lesz, mennél közelebb van a Hold fogytára, annál jobb.

Továbbá mégis azt tartották az öregeink, hogy, amely főt levágnak Karácsony havának két utolsó napján, az meg nem rothad, a szű nem eszi meg, és mennél tovább áll, annál erősebb és keményebb, úgyannyira, hogy végre kőhöz hasonlít.

Nagy örömmel és hálákat adjunk a született Krisztusnak, mert hatalmas isteni igazságszerető embereket, kegyeseket és kedveseket, jószágot cselekedőket az ő szentséges születésével hozott nekünk.

(Csízio)

Havi emlékeztető decemberre

Az udvaron a kazlakat, boglyákat több ízben körüljárjuk, mert varjú, a veréb s más madár tanyát ver bele és utat csinál a hónapnak. Száraz időben a magtárt szellőztetjük. A gabonakészletet rostáljuk, forgatjuk. Kukoricát morzsolunk. A fonás, tollfosztás tovább folyik. Nádvágás, erdőirtás, háziipari foglalkozás. A kerti eszközöket kijavítjuk. A téli gyümölcs közül eltávolítjuk azokat, melyek rohadni kezdtek, mert ezek a többi is megrontanak. Az évi számadást lezárjuk. Az istállóban a gondos gazda beosztja a takarmányozást úgy hogy addig el ne fogyjon, míg a zöld takarmány által pótolható lesz. A hízómarhák istállóját különösen melegen kell tartani. Egyáltalán vigyázzunk, hogy az istállók a trágyahordás alkalmával igen ki ne hűljenek. Nagy hidegben minden marhát, a hízókat pedig mindig az istállóban itassuk. A

malacok ólja meleg legyen. Alomról bőven gondoskodjunk. A csikókat hámba, a tinókat járomba kezdjük tanítani.

A kertben a korai zöldség – és fejessaláta ágyakat enyhe időben szellőztetjük; a késői salátát, retket, petrezselymet az ágyakba elültetjük. Trágyázunk. A szántóföldön trágyát hordunk, boglyát, kazlat rendbe tartunk. Megvizsgáljuk, hogy az eltett répa, krumpli nem romlik-e. Ha igen, átválogatjuk. A megfagyott havon gulyát hajtunk végig a vetés fölött, hogy levegőt juttassunk a vetéshez. A vetéseken lerakódott hófúvásokat áttörjük. Erdei fával foglalatostokunk. (Naptár)

Évfordulók

- 1925. December 1-jén kezdte meg adását a Magyar Rádió.
- 1850. December 10-én halt meg Bem József, az 1848-as szabadságharc legendás hírű tábornok.
- 1895. December 17-én halt meg Irinyi János magyar vegyész, a gyufa feltalálója.
- 1000. December 24-én koronázták meg I. Istvánt, a magyar állam megalapítóját.

A Vas Megyei Gyermekkönyvhét rendezvénye a Művelődési Házban

November 27-én este zsűfólasig megtelt a Művelődési Ház. Vértess Ernő csillagász előadására, amelyben megismerkedhettünk a XIX. századi tudósok és írók elképzeléseiről, a holdutazásról és az égi jelenségekről. Elsősorban Verne Gyula könyveiről volt szó. „Az utazás a Holdra és a Hold körül”, valamint „Az Aranyüstökös” című regényeiről. Az izgalmas könyvismertetőket vetített diákkal illusztrálta az

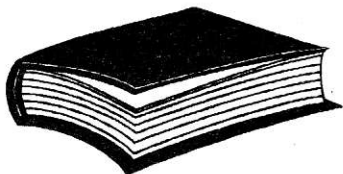
előadó. Az utóbbi könyv kapcsán a meteoritokra terelődött a szó, hogyan és miképp lehet meteoritgyűjteményt készíteni. Az előadás végén Vértess Ernő csillagász meghívta a jelenlévőket a szombathelyi csillagvizsgálóba. Az előadás mindannyiunk érdeklődését felcsigázta.

Tóth Ágoston és Katalin

Többen telefonáltak, hogy az Üzeneten keresztül szeretnék megköszönni a doktornőnek, Jakabovits Adriennek és Cilikének, Zsankó Vilmosnénak önzetlenségét, hogy végigjárták a falut, és influenza ellen beoltották az idős embereket és asszonvokat.

*Az üzenet minden
kedves olvasójának
és a község minden
lakosának békés
karácsonyi
ünnépeket és
boldog újévet
kívánunk!*

Könyvajánló

Bankó Gábor - Sínek belül
(2001. Szentgotthárd)

Karácsonyi könyvajánlómban valami különleges könyvet szerettem volna ajánlani az olvasóknak, valami mást mind eddig, valami igazán közeli olvasásélményt. Azonban nem is álmodtam arról, hogy ez a vágyam mennyire teljesül.

Bankó Gábor neve nem mond semmit a könyvtárosoknak, a könyvszerető embereknek, hiszen első kötetes szerzőről van szó. Olyan szerzőről van szó, ki itt él közöttünk, itt él a községben, és 20 évesen jelent meg első verseskötete! Magát így mutatja be a fiatal költő:

„A sínek a fiatalkori lázadás, illetve a társadalmi elvárások elől való menekülés valós eszközei. Vonatról, mozgásban éljük meg a világot. Ez azonban csak felszín. Fontosabb a belső sínek keresése, az átlépés önmagunkba való meneküléshez...”

A roppant érett versek szerzője nagyon ígéretes tehetség, III. Béláról készült darabjának októberben volt az ősbemutatója Szentgotthárdon.

Ezúttal verseskötetéből három verset közlünk le.

Megszokás

Egy szorgalmas
szép világban élsz,
a büszkeségtől
nagyon dagadsz.

Egy fejlődő
kis csoportban épp
a ranglétrán
igen haladsz.

Függőség

Ragacsos világom
csupa műfolyam,
és pép alatt egy
tűpárna fáj,
a szív.
Kivágom, addig
poharak hordják sejtjeim,
szilánkok számom át
és tudómban a parázs.
Ereimben kúszó,
forró vérvarázs emel,
míg fent az agy,
egy szélkakas,
aki csapkodó percein
néha mély, néha magas
hangon szól haza:
Ha van család, anya,
megtérve, félve,
térdén állva kérve
a szeretet egy kortyát;
ha kaptam ölelni,
és öleli sorsát a béke is velem,
így nincs ellenfelem,
csak ha engedek.

Húszévesen

Kérlek
forgasd fel a világot !
Ne higgy el semmit
ami nem csoda,
ordítsák százszor
kotródj !!
Ne menj sehova!
Tanulj,
ismerj meg mindent,
amin nincs lakat!
És ne hagyj lakatot soha !
Ha akarod lehetsz
egyszerű szerelmes,
vagy boldog ostoba.
Kérlek,
kergesd meg a világot!
Húsz éve tervezed,
hát tudd hova!
Ahol nem hallottak rég
fegyverről, imáról,
hajtsd nekünk oda!
Kérdezd
csak meg előtte, meg a
világot,
szaladhat-e újra,
Az idő lova ?
Ne érdekeljen

Az óvodai élet téli ünnepei

Óvodai nevelésünk egyik legmeghittebb, legszínesebb időszaka állt előttünk.

Nagy élményben volt részük a gyerekeknek december 6-án, amikor megérkezett a Téliapó.

Már november közepe óta készültük, vártuk ezt a napot. Verseket, dalokat tanultunk a gyerekekkel. Rajzoltunk, színeztünk a Mikulásnak. Ezek után nagyon izgatottan állak a gyerekek a Téliapó elé, hogy átvegyék a csomagocskáikat.

Aztán kezdetét veszi óvodánkban az adventi készülődés. A karácsonyi ünnepkor az összes ünnep között a legösszetettebb, legváltozatosabb, tartalmi és érzelmi szempontból a legszínesebb.

A karácsonyi ünnep szépségét az okos készülődés segíti. A gyorsuló időt élő társadalmunkban éppen ez az előrenézés marad el, és a készületlenül érkező piros-betűs ünnepek emiatt nem mindig telítődnek kellő tartalommal. Mi nem szeretnénk ezt a hibát elkövetni.

Óvodánkban az ünnepre készülődés már 4 héttel karácsony előtt elkezdődik. Adventi naptárokat készítünk kis ajándékkal, amit mindig egy-egy gyerek kap meg. Adventi koszorúkkal, gyertyákkal, fenyőágakkal, csillogó díszekkel ékesítjük a csoportszobákat, öltözőket. Ezekben a díszítő munkákban a gyerekek is szívesen részt vesznek.

A szülői közösség szervezésében a szülők is részt vesznek a karácsonyi ajándékkészítésben, aminek eredményeként ajándékvásárt tudunk rendezni. Ezt ezúton szeretnénk is megköszönni a szülőknek, mert a befolyt pénz az óvoda alapítványát gyarapítja.

A karácsonyi ünnep fénypontja az a nap lesz, amikor minden csoport körbe állhatja a karácsonyfáját, örülhetnek az alatta lévő ajándékoknak. Ezen a napon mindhárom csoportban az a meglepetés éri már reggel az érkező gyerekeket, hogy csoportjukban ott áll a gyönyörűen feldíszített, csillogó karácsonyfa, alatt a hasznos, szép ajándékok, játékok. Meghitt kis énekléssel, versekkel, zenehallgatással kezdjük a napunkat és után mindig kipróbálhatja megcsodálhatja az új játékokat. Nagyon jó dolog látni a gyerekek örömét. Bízom benne, hogy karácsonykor mindenkinek ilyen örömben lesz része. A

gyerekek és az óvoda dolgozói nevében is kívánok mindenkinek

Boldog, békés karácsonyi ünnepeket!

Horváth Andrásné óvónő

AJÁNDÉKOK, AMELYEK NEM KERÜLNEK SEMMIBE.

1. Egy jó szót szólni,
 2. Egy beteget felvidítani,
 3. Óvatosan csukni be az ajtót,
 4. Apróságoknak örülni,
 5. Mindenért hálásnak lenni,
 6. Jó tanácsot adni,
 7. Egy levél megírásával örömet szerezni,
 8. Jogos panaszt nem melegíteni fel újra,
 9. Nem tenni szót, ha a másik hibázik,
 10. A levert hangulatot nem venni komolyan,
 11. Nem sértődni meg egy félre sikerült szó miatt,
 12. Megtalálni a dicsérő, elismerő szót a jóra,
 13. Megtalálni az együtt érző szót a megaláztattnak,
 14. Találni egy tréfás szót a gyerekeknek,
 15. Elismerni az elkövetett helytelenséget,
 16. Örülni a holnapi napnak,
 17. Bizonyos dolgokra aludni egyet,
 18. Mindenre rászánni a kellő időt és gondot és
- MINDENBEN ÉS MINDENBEN SZERETETBEN LENNI!**